nieuws

Brexit: “Situatie doet terugdenken aan kabeljauwoorlogen”

nieuws

Eind vorige week raakte bekend dat de Britse marine van plan is om vanaf 1 januari 2021 patrouilleschepen in te zetten om de Britse wateren te beschermen tegen Europese vissersboten, in het geval het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie er tegen die tijd niet in slagen een vrijhandelsakkoord te sluiten. Reden genoeg voor de Britse pers om herinneringen op te rakelen aan de zogenaamde kabeljauwoorlogen tussen het VK en IJsland.

15 DECEMBER 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 15 DECEMBER 2020 16:48

Lees meer over:
brexit
visserij

De brexit-onderhandelingen blijven onverminderd doorgaan. Even leek het erop dat er afgelopen zondag een beslissing zou vallen, maar Europees Commissievoorzitter Ursula von der Leyen en de Britse premier Boris Johnson beslisten om te blijven praten. Een nieuwe deadline kwam er niet.

Als er geen akkoord komt tegen het einde van het jaar, zou dat betekenen dat de Europese vissers niet meer in de Britse wateren zouden mogen vissen - en omgekeerd. Het gaat dan over een gebied dat zich op sommige plaatsen uitstrekt tot 200 mijl van de Britse kust. Het Vereningd Koninkrijk heeft blijkbaar plannen klaar om Europese vissers daarop attent te maken. De marineschepen zouden de bevoegdheid krijgen om Europese vissersboten te stoppen, te inspecteren en indien nodig in beslag te nemen.

Drie kabeljauwoorlogen, maar geen vierde

Het uitblijven van een akkoord over de visserij én het nieuws dat de Britse marine zich klaarhoudt om Europese vissers uit de Britse wateren te weren, roepen bij de Britse pers herinneringen op aan de drie kabeljauwoorlogen, tussen 1958 en 1976. Een conflict over visrechten tussen IJsland en het Verenigd Koninkrijk dat er uiteindelijk toe leidde dat duizenden Britse vissers hun job verloren. IJsland verkeerde toen min of meer in de situatie waarin het Verenigd Koninkrijk zich nu bevindt: het wilde zijn rijke visgronden beschermen tegen buitenlandse vissers, maar IJsland deed dat door zijn zeegrens alsmaar verder uit te breiden.

> “In het meest extreme geval zal een Europees schip in beslag genomen worden en naar de dichtstbijzijnde Britse haven worden gebracht

Britse marine

Zowel tijdens de eerste als de tweede kabeljauwoorlog ramden IJslandse en Britse marine- en visserschepen elkaar of knipten ze elkaars netten door. Praktijken die midden jaren 70 tot een hoogtepunt kwamen tijdens de derde kabeljauwoorlog, toen het meest recente akkoord was verlopen. De derde kabeljauwoorlog werd meteen ook de meest intensieve, met naar verluidt meer dan 50 incidenten tussen Britse en IJslandse schepen.
Een nieuwe kabeljauwoorlog anno 2021, nu met de lidstaten van de Europese Unie, sluit de Britse marine uit. “In het meest extreme geval zal een Europees schip in beslag genomen worden en naar de dichtstbijzijnde Britse haven worden gebracht”, luidt het. “Maar er zullen geen waarschuwingsschoten gelost worden richting Franse schepen. Vuurwapens worden alleen gebruikt als er levens in gevaar zijn”, vertelde een anonieme bron binnen de Britse marine aan de krant The Guardian.

Ongerustheid bij Vlaamse vissers groeit

“Bij de Vlaamse vissers heerst grote frustratie en ongerustheid door de onzekerheid rond de brexit”, zegt directeur van de rederscentrale Emiel Brouckaert. “Al gaan we er voorlopig nog steeds vanuit dat de onderhandelaars de standpunten van de Europese visserij verdedigen. De hoop is er nog, maar die wordt steeds kleiner.”

> **“Als er geen of een nadelig handelsakkoord komt, willen we proberen om nog apart te onderhandelen voor de vissers**
>
> Vlaamse Rederscentrale

De vissers willen ook bij een no-dealbrexit blijven onderhandelen over de visserij. “Als er geen of een nadelig handelsakkoord komt, willen we proberen om nog apart te onderhandelen voor de vissers”, klinkt het bij de rederscentrale. “Onze vissers kunnen niet zomaar een andere locatie zoeken om te gaan vissen. Dat zou enorm veel tijd vergen.”
Momenteel wordt de helft van de Vlaamse vis gevangen in Britse wateren. De Vlaamse vloot telt 65 vaartuigen en een 400-tal vissers. “Dat lijkt een klein aandeel, maar voor ons staat er veel op het spel.”

Elke kans op een akkoord grijpen

“Het is onze verantwoordelijkheid om de onderhandelingen (over een handelsakkoord, red.) elke kans op succes te geven”, reageert Europees brexit-onderhandelaar Michel Barnier na het verlopen van de deadline afgelopen zondag. “Als er tegen 1 januari een goedgekeurd handelsakkoord van kracht moet zijn, zijn de komende dagen hoe dan ook belangrijk.” Hij benadrukte in een tweet nog maar eens dat afspraken over eerlijke concurrentie en een duurzame oplossing voor de vissers onontbeerlijk zijn in een akkoord.

Michel Barnier wees er ook op dat een akkoord van deze omvang - handel, energie, visserij, transport, politionele en juridische samenwerking - nooit eerder zo transparant en in zo'n korte tijd onderhandeld werd. De gesprekken tussen Brussel en Londen gingen officieel op 2 maart van dit jaar van start - amper negen maanden geleden dus.
De Europese Unie onderhandelt traditioneel jaren over zulke akkoorden, maar de Britse regering wilde echter niet weten van een verlenging van de transitieperiode die na de brexit op 31 januari inging en op 31 december onherroepelijk ten einde loopt. Daardoor moet een akkoord tegen het einde van de maand afgeklopt zijn door de onderhandelaars én goedgekeurd door het Britse Lagerhuis en het Europees Parlement.
Brits premier Boris Johnson liet zich zondag uitermate pessimistisch uit over de kansen op een lastminute-akkoord, maar een diplomatieke bron liet weten dat ‘een nauw pad naar een akkoord’ zich misschien aan het aftekenen is, ‘als de onderhandelaars in de komende dagen de laatste hordes wegwerken’.

Ook Britse schapenboeren trekken aan de alarmbel

Komen de EU en het Verenigd Koninkrijk niet tot een akkoord, dan worden er vanaf 1 januari import- en exportheffingen ingevoerd. “Als onze producten daar van de ene op de andere dag aan worden onderworpen, dan moet men geen genie zijn om te weten dat dat zware gevolgen heeft voor veel mensen”, reageert de voorzitter van de National Sheep Association in het noorden van Engeland, Thomas Carrick.
Voor lamsvlees zouden taksen van 50 procent gelden, die de prijzen in het buitenland zouden doen stijgen. Meer dan een derde van het Britse lamsvlees wordt volgens de sectorvereniging naar het buitenland geëxporteerd, waarvan 96 procent naar de Europese Unie.
“Ik heb zelf een boerderij met 2.000 schapen, en in geval van een no-dealbrexit zou de waarde van mijn bedrijf met een derde kunnen afnemen”, zegt Thomas Carrick. Hetzelfde geldt voor veel andere familiebedrijven in de regio. “Alles hangt af van wat er de komende weken gebeurt rond de brexit.”

Bron: VRT / Belga

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada